

THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH ĐÊM TẠI THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Trương Trí Thông^{1*}, Đào Ngọc Cảnh¹, Nguyễn Trọng Nhân²

¹Trường Đại học Nam Cần Thơ, ²Trường Đại học Cần Thơ

Thông tin chung:

Ngày nhận bài: 19/04/2025

Ngày phản biện: 21/04/2025

Ngày duyệt đăng: 10/6/2025

*Tác giả chính:

ttthongcantho@gmail.com

DOI:

<https://doi.org/10.70879/kLkq1>

qaE8

Title:

Current status of night tourism
development in Can Tho City

Từ khóa:

Du lịch đêm, kinh tế đêm,
thành phố Cần Thơ

Keywords:

Can Tho city, night economic,
night tourism.

TÓM TẮT: Mục đích của nghiên cứu này nhằm đánh giá thực trạng phát triển du lịch đêm tại thành phố Cần Thơ thông qua phương pháp nghiên cứu định tính kết hợp định lượng. Phương pháp thống kê mô tả và phân tích nội dung được sử dụng để phân tích dữ liệu. Kết quả cho thấy, hiện nay thành phố Cần Thơ có năm sản phẩm du lịch đêm chính gồm sản phẩm phố đi bộ về đêm, sản phẩm du thuyền trên sông Cần Thơ về đêm, sản phẩm chợ đêm, sản phẩm ẩm thực đêm, và sản phẩm giải trí, tham quan về đêm; mặc dù sản phẩm đa dạng nhưng chất lượng vẫn còn kém chất lượng (vệ sinh không tốt, chặt chém, thách giá, an toàn trật tự, ...) và đơn điệu. Bên cạnh đó, số lượng khách quay lại Cần Thơ để tham gia và trải nghiệm du lịch đêm không cao, mục đích đến với du lịch đêm ở Cần Thơ là để giải trí về đêm và thưởng thức ẩm thực về đêm; ba hoạt động được du khách thực hiện nhiều nhất là tham quan, vui chơi giải trí tại cầu đi bộ, đi du thuyền trên sông Cần Thơ và mua sắm tại chợ đêm. Qua kết quả nghiên cứu định tính sự hài lòng của du khách về hoạt động du lịch đêm ở TPCT bị ảnh hưởng bởi các nhân tố vệ sinh, hoạt động và sản phẩm về đêm, thời gian hoạt động, giá cả, an ninh trật tự và nguồn nhân lực địa phương. Thông qua kết quả phân tích, một số hàm ý quản trị được gợi ý nhằm cải thiện chất lượng hoạt động du lịch đêm tại thành phố Cần Thơ trong tương lai.

ABSTRACT: This study aims to assess the current state of night tourism development in Can Tho City through a combination of qualitative and quantitative research methods. Descriptive statistical analysis and content analysis were employed to process the collected data. The findings indicate that Can Tho currently offers five main types of night tourism products, including the night walking street, night river cruises on the Can Tho River, night markets, night-time culinary services, and night-time entertainment and sightseeing activities. Despite the diversity in offerings, the overall quality remains limited (poor hygiene, overcharging, price bargaining pressure, safety and public order issues, etc.) and somewhat monotonous. In addition, the number of returning tourists participating in night tourism activities is relatively low. The primary motivations for engaging in night tourism in Can Tho are evening entertainment and culinary experiences. The three most commonly participated activities include sightseeing and recreation at the pedestrian bridge, river cruises, and shopping at night markets. Qualitative research results show that tourist satisfaction with night tourism activities in Can Tho is influenced by factors such as hygiene, the diversity and appeal of night tourism products and activities, operating hours, pricing, public safety, and the capacity of the local workforce. Based on these findings, several managerial implications are proposed to enhance the quality and appeal of night tourism in Can Tho in the future.

1. Giới thiệu vấn đề nghiên cứu

Kinh tế về đêm là một phần quan trọng của nền kinh tế đô thị và đóng góp đáng kể vào

GDP của các thành phố hiện đại. Trên thế giới, kinh tế đêm đang nổi lên như một xu hướng phát triển đô thị toàn cầu, đóng góp

đáng kể vào tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm và thúc đẩy du lịch. Tại các thành phố lớn như New York, London hay Sydney, kinh tế đêm bao gồm các hoạt động diễn ra từ 18h00 đến 6h00 sáng hôm sau, như ẩm thực, giải trí, vận tải, mua sắm và dịch vụ lưu trú. Theo báo cáo của Diễn đàn Kinh tế Thế giới, kinh tế đêm đóng góp 35,1 tỷ USD mỗi năm cho New York, tạo ra 300.000 việc làm; tại London, con số này là 26 tỷ bảng Anh với hơn 1 triệu việc làm [1]. Tại Việt Nam, Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1129/QĐ-TTg năm 2020 nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế đêm. Tuy nhiên, sau gần 5 năm triển khai, các hoạt động kinh tế đêm vẫn còn manh mún, thiếu liên kết giữa các ngành như ẩm thực, giải trí, mua sắm và du lịch. Theo báo Nhân Dân, hầu hết các mô hình thí điểm hiện nay còn nhỏ lẻ, thiếu quy hoạch và chưa được tổ chức chuyên nghiệp [2].

Phát triển du lịch đêm là một trong những phương tiện quan trọng để làm giàu và phát triển kinh tế về đêm [3]. Trong bối cảnh phát triển kinh tế toàn cầu, du lịch đêm đang trở thành một xu hướng mới mẻ và đầy tiềm năng, không chỉ ở các đô thị lớn mà còn tại những thành phố có nét văn hóa đặc sắc, nó giúp thúc đẩy và phát triển các điểm đến du lịch [4]. Đồng thời, du lịch đêm đang trở thành một phần quan trọng trong ngành du lịch toàn cầu, tạo ra những trải nghiệm độc đáo và đa dạng cho du khách. Bên cạnh đó, du lịch đêm không chỉ mở rộng thời gian lưu trú của du khách mà còn tăng cường sự tương tác xã hội và văn hóa. Nền kinh tế ban đêm và du lịch đêm chủ yếu đề cập đến việc tiêu thụ các hoạt động giải trí từ 6:00 chiều (tức 18h00) đến 6:00 sáng ngày hôm sau, bao gồm các hoạt động cốt lõi (ăn uống, giải trí về đêm), các hoạt động không cốt lõi (tham gia giao thông như đi du thuyền đêm, xe điện, xe, tham gia các hoạt động văn hóa, lưu trú,...) và các hoạt động hỗ trợ (chuỗi cung ứng liên quan đến các hoạt động cốt lõi và không cốt lõi) [5]. Du lịch đêm có thể bao

gồm nhiều chương trình khác nhau, Tong [6] chia chương trình du lịch đêm thành ba loại là biểu diễn về đêm, tham gia vào các hoạt động về đêm (ẩm thực, chợ đêm,...) và tham quan, ngắm cảnh về đêm.

Thành phố Cần Thơ (TPCT) nằm ở vị trí chiến lược (trung tâm đồng bằng sông Cửu Long), sở hữu cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất kỹ thuật tương đối đồng bộ, di tích lịch sử và văn hóa phong phú, và môi trường sông nước thuận lợi,... Các yếu tố này tạo tiền đề và động lực cần thiết để Cần Thơ khai thác và phát triển du lịch vào ban đêm. Các sản phẩm du lịch đêm tại đây không chỉ góp phần kéo dài thời gian lưu trú của du khách, mà còn gia tăng mức chi tiêu, tạo ra nguồn thu nhập bền vững cho ngành dịch vụ địa phương [7], [8]. Mặc dù Cần Thơ có nhiều cơ hội và điều kiện phát triển du lịch đêm (được thể hiện qua sự phong phú của các địa điểm kinh tế ban đêm) nhưng sự phát triển của loại hình du lịch này vẫn còn những hạn chế như sự thiếu hụt các điểm vui chơi giải trí lớn và các hoạt động giải trí ban đêm dành cho du khách, chất lượng dịch vụ ban đêm chưa cao, các sản phẩm du lịch đêm chưa đa dạng, tình hình trật tự an ninh chưa đảm bảo,... Các rào cản này đã hạn chế sức hấp dẫn của du lịch đêm tại thành phố. Để cung cấp những bằng chứng thực tiễn cho các bên liên quan trong quản lý và đầu tư phát triển du lịch đêm tại Cần Thơ, nghiên cứu này được thực hiện với mục đích: (i) phân tích thực trạng sản phẩm du lịch đêm tại TPCT, (ii) phân tích thực trạng hoạt động du lịch đêm tại TPCT thông qua quan điểm của du khách, và (iii) đề xuất một số hàm ý quản trị nhằm cải thiện chất lượng hoạt động du lịch đêm tại Cần Thơ.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Thu thập và tổng hợp dữ liệu thứ cấp

Dữ liệu thứ cấp được thu thập của đề tài bao gồm sách, báo cáo, tạp chí khoa học chuyên ngành, các đề án liên quan đến du lịch đêm, kinh tế đêm tại TPCT. Nguồn dữ liệu thứ cấp này quan trọng trong việc cung cấp

các thông tin hữu ích trong việc thực hiện nghiên cứu.

2.2. Phỏng vấn sâu du khách

Bên cạnh dữ liệu thứ cấp, nghiên cứu còn sử dụng dữ liệu sơ cấp thông qua phỏng vấn du khách nội địa và quốc tế đã tham gia và trải nghiệm du lịch đêm tại TPCT. Bản câu hỏi bán cấu trúc được sử dụng để thu thập dữ liệu. Nghiên cứu đã phỏng vấn 30 đáp viên, trong đó có 15 du khách nội địa và 15 du khách quốc tế tại khu vực bến Ninh Kiều và một số điểm ẩm thực tại quận Cái Răng trong khoảng thời gian từ 10/01/2025 đến 30/01/2025. Theo Creswell [9], đối với kỹ thuật phỏng vấn chỉ cần từ 20 - 30 đáp viên là thông tin đã đạt được sự bão hòa, do đó với số lượng 30 đáp viên đã phỏng vấn đủ điều kiện cho việc phân tích dữ liệu nghiên cứu. Dữ liệu định tính được nghiên cứu sử dụng phương pháp phân tích nội dung (content analysis), sau khi thu thập dữ liệu, nghiên cứu tiến hành nhập các đoạn văn bản vào hệ thống dữ liệu excel, tiếp theo nghiên cứu sẽ xác định các từ khoá trong từng đoạn văn bản để đánh dấu (highlight) các từ ngữ liên quan chủ đề với nhau, sau đó nhóm các đoạn nội dung thành từng chủ đề nhằm giải quyết vấn đề nghiên cứu cụ thể là nội dung các yếu tố mà du khách đánh giá về thực trạng phát triển du lịch đêm tại TPCT. Qua đánh giá của 30 du khách và phân tích nội dung cho thấy 06 nhóm nội dung được du khách đánh giá về du lịch đêm ở Cần Thơ gồm: Vệ sinh; Hoạt động và sản phẩm về đêm; Thời gian hoạt động; An ninh trật tự; Giá cả; Nguồn nhân lực địa phương.

2.3. Phỏng vấn khách bằng bảng câu hỏi

Để đánh giá được thực trạng hoạt động du lịch đêm tại TPCT từ phía du khách, nghiên cứu sử dụng bản câu hỏi để khảo sát với các nội dung chủ yếu về hành vi du lịch đêm của du khách diễn ra như thế nào như mục đích, lý do, hoạt động tham gia, số lần đến,... Nghiên cứu khảo sát bằng phương pháp chọn mẫu thuận tiện, số lượng mẫu thu được là 250

quan sát nhưng có 04 phiếu không hợp lệ nên chỉ còn 246 quan sát đạt yêu cầu phân tích. Để phân tích những dữ liệu này, nghiên cứu sử dụng phần mềm SPSS 26.0 để mã hóa và phân tích dữ liệu. Phân tích thống kê mô tả được sử dụng để phân tích dữ liệu. Trong bản hỏi phỏng vấn bán cấu trúc có một số câu hỏi được thiết kế nhiều lựa chọn hoặc theo thang đo Likert 5 mức độ, do đó kết quả phân tích định lượng đối với nguồn dữ liệu này nếu mức 1 (từ 1,00 - 1,80) là hoàn toàn không đồng ý, mức 2 (từ 1,81 - 2,60) là không đồng ý, mức 3 (2,61 - 3,40) là bình thường/ không phải đồng ý cũng không phải không đồng ý, mức 4 (từ 3,41 - 4,20) là đồng ý, mức 5 (4,21 - 5,00) là rất đồng ý.

2.4. Quan sát thực địa

Phương pháp này được sử dụng nhằm mục đích quan sát, chụp ảnh và ghi chép hệ thống các thông tin cần thiết về du lịch đêm tại TPCT. Nhóm nghiên cứu đã thực hiện quan sát thực địa tại các điểm có hoạt động du lịch đêm tại địa bàn nghiên cứu bao gồm quận Ninh Kiều và quận Cái Răng (các điểm ẩm thực về đêm, điểm mua sắm, chợ đêm Ninh Kiều, du thuyền, phố đi bộ, cầu đi bộ, chợ cổ Cần Thơ) với tổng số lần quan sát là 06 được thực hiện trong 03 tháng (lần 01 vào ngày 05/01/2025, lần 02 vào ngày 19/01/2025, lần 03 vào ngày 26/01/2025, lần 04 vào ngày 04/02/2025, lần 05 vào ngày 05/02/2025 và lần 06 vào ngày 24/03/2025).

3. Kết quả nghiên cứu và bàn luận

3.1. Thực trạng sản phẩm du lịch đêm tại thành phố Cần Thơ

Cần Thơ là một trong sáu thành phố trực thuộc trung ương tại Việt Nam, đây là thành phố có nhiều điều kiện về kinh tế, văn hóa, xã hội và tiềm năng phát triển du lịch rất lớn. Trong thời gian qua, TPCT đã tập trung phát triển vào các loại hình và sản phẩm du lịch đặc trưng của thành phố trong đó có du lịch sông nước miệt vườn, du lịch MICE; bên cạnh đó, TPCT còn tập trung vào hoạt động du lịch đêm để tăng thêm trải nghiệm, hoạt

động về đêm của du khách khi đến Cần Thơ, cũng như nâng cao khả năng chi trả và thời gian lưu trú của du khách. Đối với du lịch đêm tại TPCT, qua quá trình khảo sát thực địa cho thấy sản phẩm du lịch đêm tại đây chủ yếu tập trung vào 05 nhóm sản phẩm chính gồm:

Thứ nhất là sản phẩm phở đi bộ về đêm được tập trung tại Bến Ninh Kiều, sản phẩm này những ngày thường từ thứ 2 đến thứ 6 hàng tuần sẽ hoạt động bình thường, các loại xe có thể đi vào, nhưng đến thứ 7 và chủ nhật thì chỉ dành riêng cho du khách đi bộ trong khu vực này. Đối với sản phẩm này du khách có các hoạt động bao gồm đi bộ ngắm phở đêm, ngắm cảnh sông Cần Thơ về đêm, tham quan và ngắm cảnh trên cầu đi bộ, đặc biệt vào cuối tuần sẽ thêm các hoạt động nghệ thuật biểu diễn đường phố để hấp dẫn du khách. Đây là sản phẩm mà đa số du khách nội địa và quốc tế đều tham gia, trong đó nhiều du khách chụp ảnh lưu niệm rất nhiều tại Bến Ninh Kiều và cầu đi bộ.

Thứ hai là sản phẩm du thuyền trên sông Cần Thơ về đêm, tại Cần Thơ hiện nay có ba du thuyền hoạt động về đêm quy mô lớn bao gồm 02 du thuyền (du thuyền Ninh Kiều và du thuyền Cần Thơ) tại địa bàn nghiên cứu (quận Ninh Kiều) với khung giờ hoạt động ngày thường từ thứ 2 đến thứ 6 là 01 chuyến/ngày khởi hành lúc 19h30 và cập bến khoảng 21h00; đối với ngày cuối tuần thì du thuyền tăng tần suất hoạt động lên 02 chuyến/ngày với khung giờ từ 18h30 đến 22h00. Còn tại huyện Phong Điền, vào tháng 10 năm 2024 khu du lịch sinh thái Mỹ Khánh đã cho ra mắt sản phẩm du thuyền về đêm đi từ khu du lịch Mỹ Khánh đến sông Cần Thơ với tần suất 01 chuyến/ngày. Nhìn chung hoạt động du khách khi tham gia vào du thuyền về đêm thường là ăn uống, ngắm cảnh trên sông về đêm, thưởng thức âm nhạc.

Thứ ba là sản phẩm chợ đêm, sản phẩm chợ đêm hiện nay tại TPCT có tên là Chợ đêm Ninh Kiều tại đường Phan Chu Trinh - Quận

Ninh Kiều và thường được các chủ thương dọn hàng từ lúc 16h00, buôn bán từ lúc 17h00 đến 22h00, tuy nhiên thời gian này cũng có thể kéo dài hơn tùy theo lượng khách, những ngày cuối tuần có thể hoạt động đến 23h00. Các sản phẩm tại chợ đêm đa dạng từ các sản phẩm nhu yếu phẩm hàng ngày đến những sản phẩm quần áo, quà lưu niệm, nhưng đa số vẫn là sản phẩm quần áo. Bên cạnh đó, sản phẩm chợ đêm còn hoạt động tại Chợ cổ Cần Thơ, bên trong cũng đa số bán các sản phẩm lưu niệm và quần áo. Sản phẩm chợ đêm này gắn liền với hoạt động mua sắm của du khách. Qua quá trình quan sát của nhóm nghiên cứu cho thấy du khách nội địa mua sắm nhiều tại Chợ đêm Ninh Kiều, còn khách quốc tế thì mua sắm nhiều hơn tại Chợ cổ Cần Thơ và dọc tuyến đường Hai Bà Trưng, nhất là khách Hàn Quốc. Một chợ đêm nhỏ hơn được mở hoạt động tại đường Trần Phú, chủ yếu là bán các sản phẩm ẩm thực phục vụ người dân địa phương và khách nội địa.

Thứ tư là sản phẩm ẩm thực đêm được phân bố ở nhiều địa điểm khác nhau tại hai quận Ninh Kiều và Cái Răng, trong đó được chia thành hai nhóm là ẩm thực đường phố về đêm và ẩm thực tại các quán ăn, nhà hàng về đêm. Ẩm thực đường phố về đêm được tập trung tại khu vực Bến Ninh Kiều, trải dài dọc theo khu vực đường Hai Bà Trưng với các món ăn như các loại trái cây, chè miền Tây, các loại bánh dân gian Nam Bộ, các loại thức uống (trà sữa, nước mía, nước ép,...), cà na rim đường, cà na muối (theo mùa), xiên nước, xiên chiên,... Một phần nhỏ khác ở khu vực chợ đêm Trần Phú với các món ăn chủ yếu về hải sản và xiên nướng/chiên. Bên cạnh đó, hoạt động ẩm thực đêm còn được phổ biến tại các quán ăn, nhà hàng tại phố ẩm thực đêm Búng Xáng (hẻm 51 đi vào), khu vực đường Hai Bà Trưng, khu dân cư Hưng Phú,... Các quán ăn, nhà hàng phục vụ đa dạng món ăn từ dân dã Nam Bộ đến các món ăn kết hợp cách chế biến ở nước ngoài và món ăn nước ngoài khác. Bên cạnh đó, một số quán nước

uống có không gian đẹp, hoạt động về đêm, skybar cũng thu hút du khách, nhất là du khách trẻ tuổi ngắm cảnh toàn thành phố về đêm.

Thứ năm là sản phẩm giải trí, tham quan về đêm, sản phẩm này tại TPCT chủ yếu bao gồm các hoạt động giải trí về đêm tại các quán bar, karaoke,... Một số hoạt động tham quan cũng được chú trọng tại Cần Thơ như tại các điểm tham quan, ngắm cảnh cầu đi bộ, bảo tàng Cần Thơ (hoạt động vào ngày cuối tuần đến 21h00), chùa Muni-Ransay (hoạt động đến 20h00), chùa Phật Học (mở cửa đến 19h30),.... Hiện nay, vào buổi chiều tối tại khu vực Bến Ninh Kiều được công ty du lịch Vietravel khai thác với tên gọi “Free Walking Tours” bắt đầu từ lúc 16h00 và kết thúc khoảng 19h00 vào mỗi cuối tuần thứ 7; du khách sẽ tham quan và tìm hiểu tại các địa điểm như Bảo tàng cần Thơ, Chùa Pitu Khôsa Răngsay hoặc Munir Ansay, chùa Ông, Bến Ninh Kiều và chợ đêm Cần Thơ. Đây cũng là hoạt động du lịch góp phần đa dạng sản phẩm du lịch, nhất là sản phẩm du lịch về đêm. Mặc dù, hiện nay qua chương trình tour du lịch này vẫn còn hoạt động nhưng số lượng du khách biết đến chưa nhiều nên hoạt động còn khá hạn chế. Nhìn chung, hoạt động giải trí và sản phẩm tham quan về đêm ở TPCT còn rất hạn chế, khá đơn điệu và chưa hấp dẫn du khách, nhất là các điểm tham quan về đêm đóng cửa còn khá sớm.

Qua quá trình nghiên cứu có thể thấy sản phẩm du lịch đêm ở Cần Thơ được chia thành nhiều sản phẩm và hoạt động khác nhau, nhưng một số sản phẩm và hoạt động về đêm vẫn còn đơn điệu, chưa hấp dẫn và thu hút du khách, nhất là sản phẩm giải trí và tham quan về đêm. Đây cũng là điều mà các cơ quan quản lý nhà nước về du lịch ở địa phương, các bên liên quan trong ngành du lịch ở TPCT cần chú trọng nghiên cứu và cải thiện.

3.2. Thực trạng hoạt động du lịch đêm tại thành phố Cần Thơ

Qua khảo sát, đa số du khách tham gia vào hoạt động du lịch đêm ở TPCT vì giải trí về đêm (93,9%), kế đến là thưởng thức ẩm thực về đêm (92,7%), trải nghiệm và khám phá văn hóa địa phương (89,8%), đi theo bạn bè và người thân trong chuyến du lịch (80,5%), thông tin quảng cáo hấp dẫn (53,7%). Điều này cho thấy việc tham gia vào hoạt động du lịch đêm ở Cần Thơ của du khách chỉ vì mục đích giải trí và thưởng thức ẩm thực về đêm là chủ yếu, hai nhu cầu này cũng phù hợp với các sản phẩm du lịch đêm ở Cần Thơ hiện nay,... Do đó các bên liên quan trong ngành du lịch cần chú ý đến hai nhu cầu này của du khách để có thể phát triển các sản phẩm phù hợp để đáp ứng được mong đợi và trải nghiệm của du khách. Nhưng xét về hoạt động khi tham gia du lịch đêm tại Cần Thơ thì hoạt động được du khách tham gia nhiều nhất là đi tham quan, vui chơi giải trí tại cầu đi bộ (97,8%), đi du thuyền trên sông Cần Thơ (96,7%) và mua sắm tại chợ đêm (95,1%); kế đến là đi tham quan, vui chơi giải trí tại phố đi bộ (88,6%), thưởng thức các món ăn đặc sản, món ăn đường phố tại chợ đêm (85,6%) và đến giải trí tại các quán bar, cà phê (80,1%); hai hoạt động mà du khách tham gia ít nhất trong du lịch đêm ở Cần Thơ là thưởng thức các đặc sản tại các nhà hàng (59,8%) và mua sắm tại các trung tâm, khu thương mại (39,4%), điều này cho thấy đa số du khách mong muốn thưởng thức đặc sản đường phố tại chợ đêm hơn là các nhà hàng lớn và sang trọng, cũng như hoạt động mua sắm tại chợ đêm luôn được du khách lựa chọn nhiều hơn là tại các trung tâm thương mại vì không khí mát mẻ, thoáng, nhiều sản phẩm lựa chọn cũng như khám phá được văn hóa chợ đêm của địa phương. Căn cứ vào các hoạt động này, các cơ quan quản lý nhà nước về du lịch địa phương và các bên liên quan cần xem xét phát triển các hoạt động và sản phẩm dựa trên kết quả này để hoạt động du lịch đêm ở TPCT được phát triển hiệu quả và chất lượng.

Nguồn thông tin mà du khách biết đến hoạt động du lịch đêm ở Cần Thơ chủ yếu là xem quảng cáo trên mạng xã hội (82,1%), kế đến là công ty du lịch lữ hành giới thiệu (79,7%). Một số du khách khác thì xem quảng cáo trên website (65,9%) và được bạn bè, người thân giới thiệu (54,9%). Các nguồn thông tin khác cũng giúp du khách biết đến hoạt động du lịch đêm ở TPCT nhưng không cao bao gồm xem trên tờ rơi (12,2%) ở các hội chợ, hội nghị du lịch; xem trên cẩm nang du lịch (6,1%); và qua các kênh, nguồn thông tin đại chúng như tivi, báo, đài (4,8%). Qua đó có thể thấy, nguồn thông tin dựa trên mạng xã hội cần được tập trung quảng bá sản phẩm và hoạt động du lịch đêm ở Cần Thơ nhiều nhất để thu hút du khách nhiều hơn.

Số lần tham gia vào hoạt động du lịch cũng thể hiện sự hấp dẫn và lòng trung thành của khách hàng thông qua sự quay lại. Đa số du khách tham gia hoạt động du lịch đêm ở Cần Thơ là lần đầu tiên (51,2%) và lần thứ ba (27,6%), một số khách cũng đến Cần Thơ và tham gia vào du lịch đêm ở đây cũng đã lần thứ hai (15,9%) và trên ba lần (5,3%). Qua kết quả nghiên cứu này có thể thấy, du khách cũng đã quay lại TPCT và tham gia vào hoạt động du lịch đêm ở nơi đây, điều này chứng tỏ hoạt động du lịch đêm ở Cần Thơ cũng một phần thu hút du khách.

Thông qua khảo sát ý kiến của 30 du khách, mức độ hài lòng chung được du khách đánh giá về hoạt động du lịch đêm tại TPCT ở mức bình thường ($M=3,33$). Theo ý kiến của du khách, điều du khách cảm thấy không hài lòng chủ yếu liên quan đến vấn đề vệ sinh *“chúng tôi thấy một số quán ăn chưa đảm bảo vệ sinh; rác và giấy còn rất nhiều dưới bàn các quán ăn; nhiều chỗ bán thức ăn đường phố đặt tại gần cống và có nhiều nước bắn ở đó; nhiều món ăn bán không được che đậy; có rất nhiều rác tại chợ đêm; thùng rác ở chợ đêm quá đầy, không được dọn sạch sẽ”*. Thực tế quan sát cho thấy, nhiều điểm ăn uống tại khu vực chợ đêm ở bến Ninh Kiều

chưa chú trọng đến vấn đề vệ sinh, đường sá ở nhiều hàng quán vỉa hè còn nhiều rác, nước đọng; bên cạnh đó, sức chứa của các thùng rác tại các điểm tham quan về đêm nhất là tại khu vực bến Ninh Kiều không đủ so với lượng khách hiện tại, đồng thời một số khách địa phương và du khách ăn uống các món thức ăn nhanh xong đều vứt tại các băng ghế đá hoặc hành lang ven đường; điều này làm mất thẩm mỹ, gây mất thiện cảm và mất vệ sinh đối với du khách. Ngoài ra, vấn đề về giá cả cũng được nhiều du khách đề cập đến *“giá cả một số món hàng tại chợ đêm chưa phù hợp, giá quá cao so với chỗ khác; một số món hàng không được niêm yết giá; tôi cảm thấy bán cho khách du lịch giá cao hơn người dân ở đây; một số quần áo ở chợ đêm bán giá cao; đồ lưu niệm ở nhà lồng chợ bán hết giá; thách giá khá nhiều”*. Có thể thấy, giá cả vẫn là điều mà du khách quan tâm khi đi du lịch nói chung và du lịch đêm nói riêng, do đó đây là điều cần được cải thiện để nâng cao chất lượng dịch vụ và sự hài lòng của du khách đối với du lịch đêm ở TPCT.

Một số du khách khác không hài lòng với hoạt động và sản phẩm về đêm tại TPCT *“tôi nghe nói phố đi bộ nên đến Cần Thơ vào cuối tuần nhưng đi một vòng chẳng có gì, rất chán; thức ăn, nước uống ở phố đi bộ với chợ đêm toàn những món bình thường chẳng có gì đặc trưng; phố đi bộ không hấp dẫn gì, thua xa ở phố đi bộ các tỉnh khác vì có nhiều chương trình hấp dẫn như Hà Nội; ít hoạt động về đêm hấp dẫn; hoạt động nhàm chán, chợ đêm ít sản phẩm đặc trưng”*. Đồng thời, thời gian hoạt động của du lịch đêm tại Cần Thơ cũng được du khách nhắc đến và cho rằng cần hoạt động lâu hơn *“cầu đi bộ tắt đèn còn khá sớm; cửa hàng dọn dẹp sớm nên khi đến trễ không còn gì; chợ đêm”*. Thực tế, trong các buổi quan sát cho thấy, thời gian hoạt động của cầu đi bộ về đêm lúc 22h00 đã tắt đèn, dẫn đến việc nhiều du khách sau khi tham gia các hoạt động về đêm khác sau đó muốn dạo bộ tại đây cũng cảm thấy e ngại vì

sự vấn đề an ninh. Có thể thấy, một trong những thách thức lớn nhất mà Cần Thơ đang phải đối mặt là thiếu sự đa dạng trong các sản phẩm du lịch đêm. Do đó, dựa trên đánh giá và nhận xét này, có thể thấy rằng sản phẩm và thời gian hoạt động của du lịch đêm tại TPCT cần được xem xét lại trong việc đầu tư sản phẩm du lịch đêm, thiết kế lại thời gian và khung giờ hoạt động để đáp ứng nhu cầu của du khách được tốt hơn.

Bên cạnh đó, tình trạng an ninh trật tự tại các khu vực hoạt động du lịch đêm cũng được du khách đề cập là thiếu an ninh, trật tự kém trong đó tập trung nhiều ở khu vực Bến Ninh Kiều vì nơi đây thu hút khá đông khách du lịch kể cả trong nước lẫn quốc tế, còn đối với khu vực quận Cái Răng chủ yếu thu hút khách về hoạt động ăn uống về đêm nên khá ổn hơn và ít du khách phản nản. Một số góp ý và đánh giá của du khách bao gồm *“có nhiều người chèo kéo, nhất là khu vực bến Ninh Kiều gần chợ đêm rất nhiều người hỏi tôi có đi chợ nổi hay vườn trái cây không; tôi thấy ở chợ đêm có nhiều người buôn bán hàng không rõ nguồn gốc khi lại gần tôi chào hàng đồng hồ, có thể là từ trộm; tôi cảm thấy không an toàn khi đi dạo tại bến Ninh Kiều sau 11 giờ tối; nhiều xe máy chạy nhanh và không an toàn về đêm sau khi từ quán ăn ra; tôi cảm thấy không an toàn khi vào chợ đêm vì sợ móc túi”*. Do đó, để duy trì chất lượng dịch vụ du lịch đêm và sự hài lòng của du khách, cơ quan quản lý nhà nước về du lịch và các cơ quan chức năng liên quan cần phối hợp trong việc duy trì trật tự an ninh an toàn của du khách, nhất là khoảng thời gian về khuya dần.

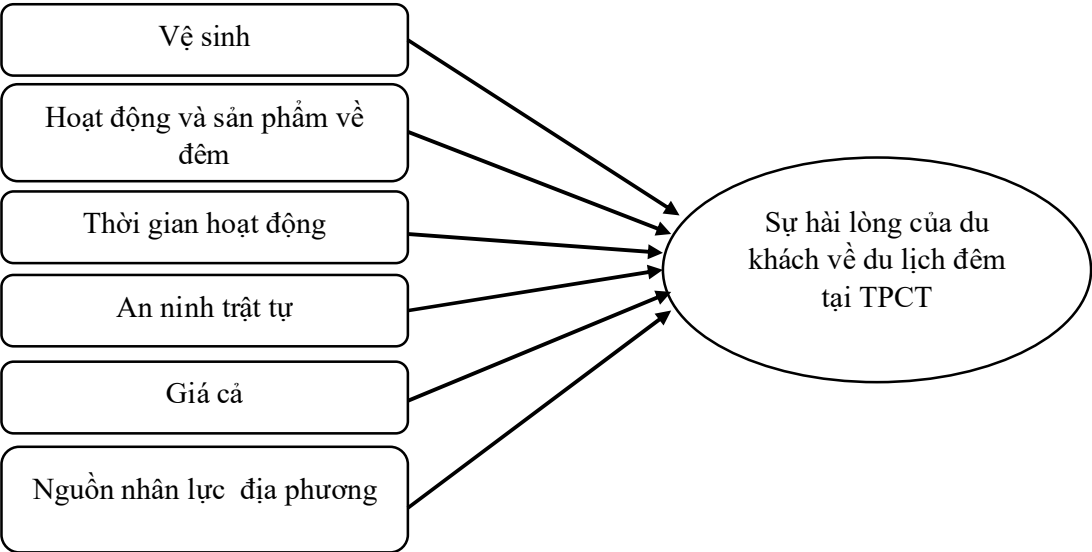
Bên cạnh những điều không hài lòng, một số du khách cảm thấy hài lòng về nguồn nhân lực du lịch đêm ở Cần Thơ bởi người dân địa phương *“một số hàng quán buôn bán rất vui vẻ; nhân viên thân thiện; ông chủ buôn bán không biết Tiếng Anh nhưng ông ấy biết sử dụng các ứng dụng trên điện thoại để hỗ trợ dịch thuật, rất tốt; một số người bán hàng mặc dù nói không tốt nhưng họ rất tự tin giao*

tiếp”. Song song đó, một số người dân cũng còn hạn chế về mặt ngoại ngữ, nhất là người dân buôn bán nhỏ lẻ và lớn tuổi *“khả năng sử dụng ngoại ngữ của người dân buôn bán còn yếu”*. Do đó, đây cũng là điều đáng chú ý khi phát triển du lịch đêm ở TPCT trong thời gian tới.

Như vậy, qua kết quả nghiên cứu định tính từ du khách có thể thấy rằng sự hài lòng của du khách về hoạt động du lịch đêm ở TPCT bị ảnh hưởng và chịu tác động bởi các nhân tố bao gồm: vệ sinh, hoạt động và sản phẩm về đêm, thời gian hoạt động, giá cả, an ninh trật tự và nguồn nhân lực địa phương (Hình 1). Nhìn chung, kết quả nghiên cứu định tính từ 30 du khách trong khảo sát hiện tại cho thấy rằng mức độ hài lòng về hoạt động du lịch đêm tại TPCT chỉ ở mức trung bình và bị ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố tiêu cực như vệ sinh kém, giá cả không minh bạch, sản phẩm đêm chưa đa dạng, thời gian hoạt động giới hạn, và an ninh chưa đảm bảo. Những kết quả này tương đồng với nhận định của Ngo et al. [10], khi cho rằng sự thiếu quy hoạch tổng thể và dịch vụ đồng bộ là rào cản lớn của kinh tế đêm tại Việt Nam. So với các thành phố có nền kinh tế đêm phát triển như Bangkok, Seoul hay Singapore, Cần Thơ vẫn còn nhiều hạn chế. Theo nghiên cứu của Henderson [11], Bangkok đã đầu tư rõ ràng vào các tuyến phố ẩm thực, khu giải trí đêm, và các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp đêm, nhờ đó nâng cao mức độ hài lòng và chỉ tiêu của khách quốc tế. Tương tự, nghiên cứu của Jang et al. [12] tại Seoul cho thấy yếu tố “diversity of night-time activities” (đa dạng hoạt động đêm) là yếu tố tiên quyết thúc đẩy sự quay lại của khách du lịch. Ngoài ra, nghiên cứu của Ho và McKercher [13] cũng cho thấy trong các mô hình kinh tế đêm thành công, các yếu tố như vệ sinh, niềm yết giá rõ ràng, an toàn giao thông và dịch vụ thân thiện đều đóng vai trò trung tâm trong việc xây dựng sự hài lòng và niềm tin của du khách. So sánh với Cần Thơ, các yếu tố này đang thiếu đồng bộ hoặc

còn yếu kém, cho thấy cần có cải thiện đáng kể nếu muốn nâng cao năng lực cạnh tranh du lịch đêm. Một điểm sáng trong nghiên cứu hiện tại là ghi nhận phản hồi tích cực của du khách về thái độ phục vụ và thiện chí giao tiếp của người dân địa phương – điều này phù hợp với các nghiên cứu về tính thân thiện của cộng đồng sở tại trong du lịch cộng đồng tại miền Tây Nam Bộ [14]. Tuy nhiên, khả năng ngoại ngữ còn hạn chế ở bộ phận người dân lớn tuổi và tiểu thương là một rào cản trong phục vụ khách quốc tế – điều cũng được nêu

ra trong nghiên cứu của Pearce [15] khi đánh giá về các điểm đến mới nổi ở Đông Nam Á. Tóm lại, so với các thành phố du lịch đêm tiêu biểu trong khu vực, TPCT đang có nền tảng tiềm năng về mặt nhân lực và không gian đô thị, nhưng cần có chiến lược toàn diện hơn trong phát triển sản phẩm đêm, cải thiện môi trường dịch vụ, kéo dài thời gian hoạt động và đảm bảo an toàn cho du khách - những yếu tố đã được chứng minh là nền tảng của thành công trong các mô hình tương tự trên thế giới.

Các nhân tố ảnh hưởng đến sự hài lòng của du khách về du lịch đêm ở TPCT

Nguồn: Kết quả khảo sát định tính từ du khách năm 2025

Bảng tổng hợp các tiêu chí thành phần trong từng nhân tố từ nghiên cứu định tính	
Nhân tố	Tiêu chí thành phần
Vệ sinh	Vệ sinh của các quán ăn
	Vệ sinh quán ăn đường phố
	Vệ sinh của món ăn đường phố
	Vệ sinh của chợ đêm
Hoạt động và sản phẩm về đêm	Thùng rác tại điểm tham quan về đêm
	Sự độc đáo, hấp dẫn của thức ăn, nước uống cỡ điểm du lịch đêm
	Sự hấp dẫn của phố đi bộ
	Sự hấp dẫn của hoạt động về đêm
	Sự độc đáo, hấp dẫn của thức ăn, nước uống cỡ điểm du lịch đêm
Thời gian hoạt động	Sản phẩm, hàng hóa đặc trưng ở chợ đêm
	Thời gian hoạt động của cầu đi bộ
	Thời gian hoạt động của chợ đêm
	Chèo kéo khách

Nhân tố	Tiêu chí thành phần
An ninh trật tự	Buôn bán hàng không rõ nguồn gốc Tình trạng móc túi Tình trạng an toàn về đêm An toàn giao thông về đêm Giá cả hàng hoá ở chợ đêm Giá cả hàng lưu niệm
Giá cả	Sự thách giá Sự niêm yết giá cả Sự vui vẻ
Nguồn nhân lực địa phương	Sự thân thiện Khả năng giao tiếp ngoại ngữ Khả năng sử dụng công nghệ

Nguồn: Kết quả khảo sát định tính từ du khách năm 2025

3.3. Hàm ý quản trị nâng cao chất lượng hoạt động du lịch đêm tại thành phố Cần Thơ

Dựa trên kết quả nghiên cứu, đánh giá của du khách và quan sát thực tế nhiều lần tại các điểm du lịch đêm ở TPCT, một số hàm ý quản trị được đề xuất nhằm nâng cao chất lượng hoạt động du lịch đêm tại TPCT như sau:

Thứ nhất, đa dạng hóa và nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch đêm: Các bên liên quan trong việc phát triển du lịch tại TPCT cần cải tiến sản phẩm du lịch đêm hiện có như phố đi bộ, chợ đêm, du thuyền và ẩm thực đêm bằng cách lồng ghép thêm yếu tố văn hóa địa phương: biểu diễn nghệ thuật dân gian, trình diễn thủ công mỹ nghệ, lớp học nấu ăn món miền Tây vào ban đêm,... để tạo sức hấp dẫn và thu hút du khách thông qua các hoạt động trải nghiệm. Đồng thời, cần phát triển sản phẩm du lịch đêm mới như city tour đêm bằng xe điện kết hợp thuyết minh tự động nhiều ngôn ngữ (hiện nay chỉ có xe điện chở khách tham quan mà chưa thuyết minh, hướng dẫn), các show ánh sáng và nhạc nước tại Bến Ninh Kiều hoặc cầu đi bộ, tái hiện lại các chương trình nghệ thuật mang đặc điểm sông nước. Ngoài ra, cần kéo dài thời gian hoạt động của các điểm tham quan hấp dẫn, đặc biệt vào cuối tuần tại các bảo tàng, chùa, các điểm check-in như Bảo tàng

Cần Thơ, Quảng Triệu Hội Quán, Khám Lớn,...

Thứ hai, tăng cường vệ sinh môi trường và an toàn thực phẩm tại các điểm ẩm thực đêm, chợ đêm: Bố trí thùng rác khoa học và đảm bảo thu gom thường xuyên, nhất là ở phố đi bộ, chợ đêm, khu ẩm thực; kiểm tra vệ sinh thực phẩm định kỳ đối với các hàng quán ăn đêm; khuyến khích bán hàng có bảo hộ vệ sinh (che chắn, đeo găng tay,...); triển khai chương trình “Ẩm thực đường phố sạch” với các quầy đạt chuẩn vệ sinh được gắn logo nhận diện nhằm tạo sự tin tưởng cho du khách về mặt vệ sinh và an toàn.

Thứ ba, kiểm soát giá cả, minh bạch thông tin: Yêu cầu niêm yết giá rõ ràng tại các gian hàng trong chợ đêm, nhà hàng, quán ăn; lắp đặt bảng điện tử công khai giá tham khảo cho một số mặt hàng phổ biến; thiết lập đường dây nóng hoặc QR phản ánh gian lận giá cho du khách.

Thứ tư, đảm bảo an ninh trật tự khu vực hoạt động du lịch đêm: Tăng cường tuần tra, lắp camera giám sát tại các điểm đông người như bến Ninh Kiều, chợ đêm; triệt để xử lý tình trạng chèo kéo, bán hàng rong trái phép, móc túi,... nhất là tại khu vực bến tàu của Bến Ninh Kiều và Chợ đêm; bố trí đội ngũ “hướng dẫn viên cộng đồng” để hỗ trợ du khách về thông tin, lộ trình, an toàn,....

Thứ năm, phát triển nguồn nhân lực du lịch đêm: Tổ chức lớp đào tạo kỹ năng giao tiếp ngoại ngữ cơ bản, kỹ năng sử dụng công nghệ cho người dân bán hàng; hướng dẫn người dân sử dụng các ứng dụng dịch thuật, bản đồ thông minh, giao tiếp trực tuyến với khách du lịch quốc tế; xây dựng đội ngũ tình nguyện viên du lịch (sinh viên, cộng tác viên địa phương) hoạt động về đêm.

Thứ sáu, tăng cường quảng bá trên nền tảng số: Tập trung quảng bá du lịch đêm qua mạng xã hội (Facebook, TikTok, Instagram), website du lịch chính thức, ứng dụng du lịch thông minh; hợp tác với KOLs, travel bloggers để truyền thông các trải nghiệm thực tế; xây dựng bản đồ số về các điểm đến, lịch sự kiện, sản phẩm đặc trưng về đêm.

Thứ bảy, kết nối sản phẩm và trải nghiệm: Thiết kế combo tour du lịch đêm bao gồm: đi du thuyền + ăn tối + xem biểu diễn + chợ đêm/mua sắm; tạo hành trình có lịch trình linh hoạt (có thể bắt đầu từ chiều tối và kết thúc khuya) phục vụ nhóm khách trẻ, khách quốc tế.

Thứ tám, chính sách hỗ trợ doanh nghiệp và cộng đồng: Khuyến khích đầu tư tư nhân vào phát triển không gian đêm: quán cà phê ngắm cảnh, trung tâm vui chơi, khu phố nghệ thuật; hỗ trợ kinh phí, mặt bằng cho người dân khởi nghiệp trong lĩnh vực ẩm thực, thủ công, dịch vụ về đêm.

4. Kết luận

Du lịch đêm là loại hình du lịch được chú trọng đầu tư và phát triển ở nhiều quốc gia trên thế giới. Tại Việt Nam du lịch đêm được chính phủ chú trọng phát triển tại các thành phố lớn, trong đó có TPCT - đây là trung tâm của vùng ĐBSCL với nhiều điều kiện phát triển loại hình và sản phẩm này. Qua kết quả khảo sát dữ liệu định tính và định lượng cho thấy TPCT hiện nay đang tập trung vào năm nhóm sản phẩm du lịch đêm bao gồm sản phẩm phố đi bộ về đêm, sản phẩm du thuyền trên sông Cần Thơ về đêm, sản phẩm chợ đêm, sản phẩm ẩm thực đêm, và sản phẩm

giải trí, tham quan về đêm; mặc dù sản phẩm đa dạng nhưng chất lượng các sản phẩm du lịch đêm hiện nay ở TPCT vẫn còn kém chất lượng và đơn điệu. Số lượng khách quay lại Cần Thơ để tham gia và trải nghiệm du lịch đêm từ lần 2 trở lên chưa cao (dưới 50%), mục đích đến với du lịch đêm ở CT là vì để giải trí về đêm và thưởng thức ẩm thực về đêm; ba hoạt động được du khách thực hiện nhiều nhất là tham quan, vui chơi giải trí tại cầu đi bộ, đi du thuyền trên sông Cần Thơ và mua sắm tại chợ đêm. Qua kết quả nghiên cứu định tính sự hài lòng của du khách về hoạt động du lịch đêm ở TPCT bị ảnh hưởng bởi các nhân tố vệ sinh, hoạt động và sản phẩm về đêm, thời gian hoạt động, giá cả, an ninh trật tự và nguồn nhân lực địa phương. Kết quả nghiên cứu có nhiều đóng góp cả về lý luận lẫn thực tiễn đối với hoạt động du lịch đêm ở TPCT. Thứ nhất, nghiên cứu được thực hiện bằng phương pháp hỗn hợp để đánh giá thực trạng du lịch đêm ở TPCT. Thứ hai, nghiên cứu đã cho thấy được thực trạng về sản phẩm du lịch đêm và hoạt động du lịch đêm tại TPCT đang diễn ra như thế nào, đây là cơ sở để các bên liên quan trong ngành du lịch đưa ra các định hướng và giải pháp phát triển du lịch đêm tại TPCT trong tương lai. Thứ ba, nghiên cứu đã gợi ý một số hàm ý quản trị nhằm nâng cao chất lượng dịch vụ và hoạt động du lịch đêm ở TPCT. Cuối cùng, nghiên cứu đã hệ thống được các nhân tố và tiêu chí thành phần của các nhân tố ảnh hưởng đến sự hài lòng của du khách đối với du lịch đêm ở TPCT qua kết quả nghiên cứu định tính. Mặc dù, nghiên cứu này có nhiều đóng góp quan trọng cho du lịch đêm ở TPCT, nhưng đề tài không tránh khỏi một số hạn chế: (1) nghiên cứu được thực hiện trong khoảng thời gian ngắn, do đó nghiên cứu tiếp theo cần thực hiện khảo sát ý kiến du khách vào nhiều thời gian trong năm; thứ hai, nghiên cứu này chỉ dừng lại ở nghiên cứu định tính để xây dựng nên các nhân tố ảnh hưởng đến sự hài lòng của du khách về du lịch đêm ở TPCT mà chưa

có đánh giá định lượng để kiểm định mô hình này, do đó nghiên cứu tiếp theo cần thực hiện nghiên cứu định lượng dựa trên mô hình nghiên cứu định tính đề xuất.

Tài liệu tham khảo

1. World Economic Forum. *Why cities need to embrace the 24-hour economy*, 2024 truy cập <https://www.weforum.org/stories/2024/01/24-hour-cities-night-time-strategies-urban-challenges/>
2. Ngoc Diep. Tapping into the “goldmine” of the night-time economy. *Nhan Dan’s Newspaper Online*, **2025**, truy cập <https://en.nhandan.vn/tapping-into-the-goldmine-of-the-night-time-economy-post147812.html>
3. N. Chen, Y. Wang, J. Li, Y. Wei, Q. Yuan. Examining structural relationships among night tourism experience, lovemarks, brand satisfaction, and brand loyalty on “cultural heritage night” in South Korea, *Sustainability*, **2020**, 12(17), 6723.
4. G. Chen, B. Tong. *Research on perceived image of Beijing night tourism based on fuzzy comprehensive evaluation*. The 6th Annual International Conference on Social Science and Contemporary Humanity Development, SSCHD 2020, Atlantis Press, 2020.
5. M. Houghton, A. Rowell. *The Australian Night Time Economy 2009-2015*, Ortus Economic Research, Newcastle, UK, 2017.
6. W. Tong. Study on the urban night tourism products, *Urban Probl*, **2007**, 8, 42-45.
7. Hà Thị Thuỳ Dương, Trần Thị Bích Huệ. Phát triển du lịch đêm tại các di tích lịch sử văn hóa ở thành phố Cần Thơ: tiềm năng chưa được phát huy, *Tạp chí Quản lý Nhà nước*, **2024**, truy cập <https://www.quanlynhanuoc.vn/2024/08/17/phat-trien-du-lich-dem-tai-cac-di-tich-lich-su-van-hoa-o-thanh-pho-can-tho-tiem-nang-chua-duoc-phat-huy/>
8. Ái Lam. *Cần Thơ phát triển kinh tế ban đêm gắn với du lịch*, 2022, truy cập https://canthotourism.vn/vi/detailnews/?t=can-tho-phat-trien-kinh-te-ban-dem-gan-voi-du-lich&id=heritage_430
9. Creswell, J. W. *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (2nd ed.), Thousand Oaks, Sage Publications, 2007.
10. M.T. Ngo, H.Q. Pham, T.V. Le. Night-time economy and urban tourism in Vietnam: Impacts, challenges, and policy implications, *SSRN*, **2024**.
11. J.C. Henderson. Food and culture: In search of a Singapore cuisine, *British Food Journal*, **2014**, 116(6), 904-917.
12. H. Jang, J. Kim, S. Kim. The influence of night tourism experiences on tourist satisfaction and revisit intention: Evidence from Seoul, *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, **2022**, 27(1), 112-127.
13. P.Y. Ho, B. McKercher. Night tourism: From dark tourism to night-time economy, *Tourism Recreation Research*, **2015**, 40(3), 322-332.
14. T.H. Nguyen, M.K. Tran. Local community engagement in tourism services in the Mekong Delta: An empirical review, *Vietnam Journal of Tourism Research*, **2022**, 16(2), 45-58.
15. P.L. Pearce. *Tourist behaviour and the contemporary world* (2nd ed.), Channel View Publications, 2020.